

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

УХВАЛЕНО

Науково-технічною радою УкрДУЗТ
13 вересня 2024 р. протокол №2

ЗАТВЕРДЖЕНО

проректор з науково-педагогічної
роботи Українського державного
університету залізничного транспорту



АЛЕКСАНДР КАГРАМАНЯН

2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про наукові гуртки кафедри історії та мовознавства
Українського державного університету залізничного транспорту:
«З ділової риторики», «Історичний», «З мовознавства», «З ділового
етикету»**

1 Визначення

1.1 Науково-дослідна робота студентів – один із найважливіших засобів підвищення якості підготовки фахівців у закладі вищої освіти. Це комплекс заходів наукового, методичного, організаційного характеру, що забезпечує навчання усіх студентів навичкам наукових досліджень відповідно до обраної спеціальності в рамках освітнього процесу. Для виконання цих заходів створюються студентські наукові гуртки на кафедрі історії та мовознавства згідно з Положенням про студентські наукові гуртки та проблемні групи в Українському державному університеті залізничного транспорту. Це Положення регламентує діяльність студентських наукових гуртків та проблемних груп.

1.2. Студентський науковий гурток кафедри історії та мовознавства – це добровільне об'єднання студентів, зацікавлених у поглибленому вивченні відповідного наукового напрямку діяльності кафедри, при якій формується студентський науковий гурток. Це початкова форма оволодіння майбутніми фахівцями навичками наукового дослідження.

2 Загальні положення

2.1 Положення про організацію та діяльність наукових гуртків та проблемних груп Українського державного університету залізничного транспорту, регулює діяльність таких наукових гуртків, що функціонують на базі кафедри історії та мовознавства УкрДУЗТ.

2.2 Дане Положення прийняте відповідно до Законів України «Про

освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», інших нормативних актів МОН України, Статуту Університету та цього Положення.

2.3 Науковий гурток є добровільним об'єднанням студентів, при кафедрі історії та мовознавства УкрДУЗТ, що створюється для виконання наукових робіт.

2.4 За підсумками роботи наукового гуртка впродовж звітнього періоду, його керівник рекомендує найбільш здібних і перспективних студентів у науковій роботі за напрямком наукової діяльності кафедри історії та мовознавства до участі в роботі над науковою темою кафедри.

2.5 На кафедрі та мовознавства, згідно з Положенням УкрДУЗТ про організацію студентських наукових гуртків та проблемних груп, функціонує чотири студентських наукових гуртки з тематики, що відносяться до спеціалізації кафедри: 1. З ділової риторики. 2. Історичний. 3. З мовознавства. 4. З ділового етикету.

2.6 Студентські наукові гуртки кафедри історії та мовознавства діють згідно з чинним законодавством України, Статутом Університету та Положенням про організацію студентських наукових гуртків та проблемних груп УкрДУЗТ.

2.7 У своїй діяльності студентські наукові гуртки кафедри історії та мовознавства керуються принципами рівноправності членів гуртка, самоврядування, відкритості та прозорості діяльності, органічного зв'язку науково-дослідної роботи з освітнім процесом.

2.8 За згодою із науковими керівниками можуть проводитись міжкафедральні засідання студентських наукових гуртків.

2.9 План роботи студентського наукового гуртка та основні напрямки його наукових досліджень розробляються відповідно до науково-дослідної тематики кафедри і затверджуються кафедрою протягом місяця з початку навчального року (з моменту створення).

3 Основні завдання та напрями діяльності наукових гуртків кафедри історії та мовознавства

3.1 Основні завдання наукового гуртка:

3.1.1 забезпечення розширеного засвоєння здобувачами вищої освіти навчального програмного матеріалу та поглиблення знань із навчальних дисциплін «Риторика», «Історія України та української культури», «Сучасна українська мова та огляд літератури», «Мова навчання та соціально-побутового спілкування» для зацікавлених студентів усіх спеціальностей УкрДУЗТ. Згідно з цим керівник гуртка на сторінці кафедри та при спілкуванні зі студентами

надає інформацію про напрям роботи студентського наукового гуртка, план діяльності та перспективи;

3.1.2 засвоєння здобувачами вищої освіти методології наукового дослідження, розвиток у них наукового мислення і аналітичних здібностей, розширення світогляду та підвищення рівня інтелекту;

3.1.3 формування у здобувачів вищої освіти навичок наукової діяльності, а також умінь використовувати теоретичні знання у практичній діяльності;

3.1.4 залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності за напрямами наукових досліджень наукових шкіл, факультетів і кафедр Університету;

3.1.5 підготовка резерву майбутнього науково-педагогічного персоналу Університету;

3.1.6 виховання у здобувачів вищої освіти потреби постійно вдосконалювати знання із загальноосвітніх дисциплін, формування національної свідомості та розширення інтелекту;

3.2 Основними формами роботи наукових гуртків кафедри історії та мовознавства є:

3.2.1 засідання наукового гуртка (щомісяця);

3.2.2 зустрічі з провідними вченими Університету;

3.2.3 участь у науково-практичних заходах: семінарах, круглих столах, конференціях, наукових конкурсах та ін.;

3.2.4 участь у підготовці навчальних та наукових видань;

3.2.5 розробка рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення освітнього процесу в Університеті;

3.2.6 підготовка наукових публікацій у співавторстві, в тому числі з науково-педагогічними працівниками.

3.3 Регулярні засідання наукових гуртків кафедри історії та мовознавства проводяться раз на місяць (за винятком періоду канікул). За ініціативи керівника наукового гуртка або за вимогою двох третин його членів можуть бути скликані позачергові засідання.

3.4 Засідання наукових гуртків кафедри історії та мовознавства вважаються легітимними за наявності не менше двох третин їх членів. Рішення наукових гуртків вважаються прийнятими, якщо вони схвалені шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів присутніх.

3.5 Наукові розробки і дослідження, які підготували члени гуртків, зберігаються на кафедрі.

4 Організація і керівництво студентськими науковими гуртками кафедри історії та мовознавства

4.1 Засідання студентських наукових гуртків проводяться не рідше одного разу на місяць з обговоренням підсумків наукових робіт, реферативних

повідомлень та ін.

4.2 Членом студентського наукового гуртка може бути будь-який студент, який хоче поглибити свої знання з предмету і набути навичок дослідницької роботи.

4.3 Організаційна робота студентських наукових гуртків кафедри історії та мовознавства здійснюється старостами, які обираються відкритим голосуванням на засіданні і затверджуються науковим керівником гуртка;

4.4 До початку навчального року складається розгорнутий річний план роботи кожного наукового студентського наукового гуртка кафедри історії та мовознавства, який розробляється відповідно до науково-дослідної тематики кафедри;

4.5 Кількість членів студентського наукового гуртка має бути не менше 10 студентів;

4.6 Норми розрахунку, планування і обліку роботи керівників гуртків, враховуються як вид наукової діяльності (2-га половина дня) в індивідуальному плані науково-педагогічного працівника.

5 Права та обов'язки осіб, залучених до роботи наукового гуртка та проблемної групи

5.1 Керівники наукових гуртків кафедри історії та мовознавства відповідають за організацію та проведення наукової діяльності здобувачів вищої освіти за профілем кафедри. Для цього вони:

5.1.1 відповідають за планування роботи, звітування, організацію і якісне проведення засідань гуртка та групи, розгляд на них актуальних наукових повідомлень і доповідей;

5.1.2 спільно з іншими науково-педагогічними працівниками кафедри залучають до роботи в гуртку здобувачів, які проявили здібність до наукової діяльності;

5.1.3 проводять індивідуальні співбесіди з членами гуртка, виявляють коло їхніх наукових інтересів і рівень підготовки, розподіляють тематику наукових досліджень та надають консультативну допомогу;

5.1.4 організовують участь членів гуртка в науково-практичних заходах (конференціях, семінарах, круглих столах, наукових конкурсах тощо), що відбуваються в Університеті чи за його межами;

5.1.5 беруть участь у роботі конкурсної комісії кафедри, факультету щодо визначення переможців кафедрального і факультетського турів наукових конкурсів;

5.1.6 взаємодіють з усіх питань роботи гуртка з науково-дослідною частиною Університету, навчально-методичним відділом, відділом аспірантури та докторантури;

5.1.7 порушують клопотання перед керівництвом кафедри, факультету

про заохочення найбільш активних членів наукового гуртка;

5.1.8 вносять пропозиції керівництву кафедри, факультету та Університету щодо рекомендації кращих студентів з числа членів гуртка, які мають високі результати наукової діяльності, для вступу до аспірантури Університету;

5.1.9 подають пропозиції керівництву кафедри, факультету та Університету щодо покращення наукової діяльності роботи здобувачів у науковому гуртку.

5.2 Старост наукових гуртків кафедри історії та мовознавства обирають із найбільш активних членів гуртка. Староста гуртка є помічником керівника гуртка в організації його роботи. Для цього він:

5.2.1 залучає до роботи в гуртку здобувачів, які проявляють здібність до наукової діяльності;

5.2.2 займається інформаційним забезпеченням діяльності гуртка;

5.2.3 забезпечує явку членів гуртка на його засідання;

5.2.4 контролює виконання доручень керівника гуртка;

5.2.5 бере безпосередню участь в організації наукових заходів гуртка (круглих столів, конкурсів, тощо);

5.2.6 вносить пропозиції керівникові гуртка про заохочення його активних членів.

5.3 Умови і порядок прийняття до наукових гуртків «З ділової риторики», «Історичний», «З мовознавства». «З ділового етикету»:

5.3.1 членом наукового гуртка може бути студент, який успішно виконує навчальний план та проявляє бажання і здібність до наукової діяльності;

5.3.2 прийом у члени гуртка та відрахування з його складу здійснюється на основі рішення загальних зборів гуртківців (простою більшістю голосів) за рекомендацією або ініціативою керівника гуртка чи науково-педагогічних працівників кафедри;

5.3.3 у своїй діяльності члени гуртків керуються нормами наукової і професійної етики.

5.4 Умови припинення членства у гуртку:

5.4.1 у зв'язку із закінченням навчання в Університеті;

5.4.2 у зв'язку із вчиненням дій, що заподіюють шкоду або підривають авторитет гуртка та/або Університету, не виконанням обов'язків, покладених цим Положенням;

5.5 Документація наукових гуртків кафедри історії та мовознавства передбачає:

5.5.1 план роботи гуртка на навчальний рік, підписаний керівником гуртка та затверджений керівником кафедри;

5.5.2 Склад наукового гуртка на навчальний рік, підписаний керівником гуртка та затверджений завідувачем кафедри;

5.5.3 список членів гуртка;

5.5.4 скрини / фото відео-конференцій, засідань гуртка з інформацією щодо теми та виступів, розміщені на сайті кафедри;

5.5.5 річні звіти роботи гуртка, підписані керівником та затверджені завідувачем кафедри;

5.5.6 документацію про заохочення членів гуртка;

5.5.7 пропозиції щодо рекомендації членів гуртка, які активно займалися науковою діяльністю та мають наукові здобутки, для вступу до аспірантури Університету.

6 Керівництво діяльністю наукового гуртка «З ділової риторики»

6.1 Науковий гурток створюється за рішенням кафедри історії та мовознавства.

6.2 Робота наукового гуртка здійснюється відповідно до наукової та освітньої діяльності кафедри.

6.3 Поточну роботу студентського наукового гуртка групи організовує і контролює науковий керівник, що призначається завідувачем кафедри з науково-педагогічних співробітників кафедри.

7 Взаємовідносини наукового гуртка «З ділової риторики» з іншими структурними підрозділами

7.1 Діяльність наукових гуртків кафедри історії та мовознавства передбачає співпрацю і взаємодію з:

7.1.1 науково-дослідною частиною Університету щодо питань організації і координації наукової діяльності, контролю і перевірки стану виконання планів наукової діяльності, підготовки і подання матеріалів, необхідних керівництву, використання інформації за службовими потребами тощо;

7.1.2 відділом аспірантури та докторантури – щодо організації та координації наукової діяльності здобувачів освітньо-наукових ступенів вищої освіти;

7.1.3 факультетами і кафедрами – щодо збору інформації та отримання консультацій для виконання наукових робіт гуртківців;

7.1.4 навчально-методичним відділом – з питань обліку наукової роботи керівників гуртків в індивідуальному плані науково-педагогічного працівника, контролю за відвідуваністю занять та успішністю гуртківців тощо.

8 Контроль і перевірка діяльності наукового гуртка

8.1 Загальний контроль за діяльністю наукового гуртка здійснює керівник (завідувач) кафедри.

8.2 Поточний контроль та координацію роботи наукового гуртка здійснює науковий співробітник науково-дослідної частини Університету.

9 Порядок реорганізації та ліквідації наукового гуртка

9.1 Порядок реорганізації та ліквідації наукового гуртка кафедри історії та мовознавства здійснюється на підставі чинних нормативно-правових актів відповідно до організаційно-штатних змін у структурі Університету.

**Завідувач кафедри
історії та мовознавства,**

**керівник гуртка з ділової риторики,
кандидат філол. наук, доцент**



Леся БЛИЗНЮК

**Керівник гуртка «Історичний»,
кандидат історичних наук,
доцент**



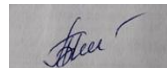
Ірина СШІЖКО

**Керівник гуртка з мовознавства,
старший викладач**



Наталія МАРЧЕНКО

**Керівник гуртка з ділового етикету,
викладач**



Наталія БОНДАРЕНКО

